

ILLR 9

VOĽBY DEKANA NA FA

Od 15. apríla do 4. júna 2014 sa na Fakulte architektúry uskutočnili voľby nového dekana alebo novej dekanke na volebné obdobie 2014/2018. Prinášame vám v skratke informáciu z diania okolo voľieb podľa záznamov AS FA STU.

15. 4. 2014
Schválenie organizačného zabezpečenia voľieb dekana v AS FA STU.

24. 4. 2014
Navrhovanie kandidátov na dekana sa udialo tajnou voľbou všetkých členov Akademickiej obce

FA STU (zamestnaneckej aj študentskej časti) spoločne vo vestibule fakulty v čase od 10.00 do 12.00 hodiny. Voľieb sa zúčastnilo 272 riadnych členov AO FA STU, z toho 74 zamestnaneckej časti a 198 študentskej časti. V rámci vyššie uvedeného navrhovania bolo na kandidáta na dekana/-nku FA STU na obdobie 2014/2018 navrhnutých 40 kandidátov, bližšie pozri http://www.fa.stuba.sk/docs/akad_senat/kandidati_na_dekana_2014_preferencie.pdf.

V zmysle platného vnútorného predpisu č. 02/2014 Fakulty architektúry STU „Volebný poriadok pre voľby kandidáta na dekana a spôsob prijatia návrhu na jeho odvolanie“ bolo o svojej nominácii na kandidáta na dekana/-ku listom jednotlivovo oznámených všetkých 37 riadne navrhnutých kandidátov. Zároveň boli týmto listom písomne oslovení, aby vyjadrili svoj súhlas s návrhom na kandidáta na dekana/dekana FA STU písomne – listom, ktorý bolo potrebné doručiť na adresu Akademického senátu FA STU. Žiaľ, z vyššie uvedeného počtu museli byť traja kandidáti pre neúplnosť, resp. nekorektnosť údajov vyradení.

28. 4. 2014
Oslovenie a požiadanie navrhnutých kandidátov na dekana/ dekanku o ich stanovisko ku ich kandidačnej listine na voľbu dekana FA STU.

12. 5. 2014
Získanie odpovedí kandidátov na dekana FA STU.

Súhlasné stanovisko na kandidáta na dekanku/ dekanku FA STU listom potvrdili:
Doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD. – 141 preferenčných hlasov
Ing. arch. Pavel Nahálka, PhD. – 8 preferenčných hlasov
Ing. Michal Brašeň, ArtD. – 4 preferenčné hlasy
Mgr. Art. Martin Baláž, ArtD – 3 preferenčné hlasy

Nesúhlasné stanovisko na kandidáta na dekanku/ dekanku FA STU listom vyjadrili:
Prof. Ing. arch. Julián Keppl, CSc.
Ing. arch. Lubomír Závodný
Hosf. Prof. Ing. arch. Pavol Paňák
Prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, PhD.
Prof. Ing. Imrich Tužinský, PhD.
Prof. Ing. arch. Pavel Gregor, PhD.
Prof. Ing. arch. Peter Vodrážka, PhD.
Ing. Branislav Jelenčík, ArtD.
Ing. arch. Danica Končeková, PhD.
Mgr. Ing. arch. Andrej Botek, PhD.
Ing. arch. Andrej Alexy
Doc. Ing. arch. Jana Vinárčíková, PhD.
Ing. arch. Eva Oravcová, PhD.

Nakoľko ostatní oslovení sa k návrhu listom nevyjadrili, a tak bolo ich stanovisko považované za nesúhlasné.

14. 05. 2014
Zverejnenie kandidátov na dekana/ dekanku FA STU (na webovej stránke a úradnej tabuli FA STU).

22. 05. 2014
Predstavenie programov jednotlivých kandidátov Akademickiej obci FA STU sa uskutočnilo v Aule Emila Belluša na FA STU, od 13,00 hod).

4. 06. 2014
Voľba kandidáta na dekana FA STU pre nastávajúce funkčné obdobie 2014 – 2018 členmi Akademického senátu FA STU sa udialo v zasaďačke dekana na FA STU od 8,00 hod. Voľieb sa zúčastnilo 19 členov AS FA STU (viď. prezenčnú listinu AS FA STU zo dňa 4. júna 2014), ktorí podľa vnútorného predpisu FA STU „Volebného poriadku pre voľby kandidáta na dekana a spôsob prijatia návrhu na jeho odvolanie“ zvolili kandidáta na dekana/dekanku FA STU. Jednotliví kandidáti v tajnom hlasovaní získali následovný počet hlasov:

Doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD. – 11 platných hlasov členov AS FA STU
Ing. arch. Pavel Nahálka, PhD. – 7 platných hlasov členov AS FA STU
Ing. Michal Brašeň, ArtD. – 1 platných hlasov členov AS FA STU
Mgr. Art. Martin Baláž, ArtD. – 0 platných hlasov členov AS FA STU

Novým kandidátom na dekanku Fakulty architektúry STU sa na funkčné obdobie 2014/2018 stala doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.

Vo štvrtok 5. júna. 2014 bol rektorovi STU prof. Ing. Robertovi Redahammerovi, PhD. predložený návrh Akademického senátu FA STU na vymenovanie novozvolenej dekanke FA STU.

– podľa materiálov AS STU –

AKREDITAČNÉ KRITÉRIÁ

TABUĽKY PLNENIA MINIMÁLNYCH KRITÉRIÍ UCHÁDZAČA O HABILITAČNÉ ALEBO VYMENÚVACIE KONANIE NA FA STU

(v súlade so Smernicou rektora č. 3/2014 – SR a s Kritériami používanými AK pri posudzovaní spôsobilosti vysokej školy uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov pre oblasť výskumu č. 5 – Projektovanie

Študijný odbor 5.1.1. ARCHITEKTÚRA A URBANIZMUS

Minimálne povinné požiadavky	Požadované		Skutočné
	profesor	docent	
I. Pedagogická aktivita 1) Kontinuálna vzdelávacia činnosť 2) Vysokoškolská učebnica alebo 3) Skriptá, učebný text, učebná pomôcka	3 roky po doc. 1	3 roky po PhD. -	
II. Vedecovýskumná alebo umelecká aktivita 1) Výstupy kategórie A, B alebo C spolu z toho 2) Výstupy kategórie A	20 4	10 2	
III. Ohlasy na vedecovýskumnú a umeleckú aktivitu 1) Citácie a ohlasy spolu z toho 2) Citácie a ohlasy registrované vo WOS a SCOPUS	20 3	10 1	
IV. Vedecká škola 1) Ukončenie výchovy doktorandov (skončený / po dizertačnej skúške) 2) Riešiteľ / vedúci výskumného alebo umeleckého projektu	1 / 1 3/5	- 2	

Výstupy vedecovýskumnej a umeleckej aktivity sa do jednotlivých kategórií zaraďujú vo vzťahu k študijnému odboru a v zmysle kritérií AK na zaradenie výstupov do kategórií A až D. Príloha č. 1.

(v súlade so Smernicou rektora č. 3/2014 – SR a s kritériami AK pre oblasť 4 – Umenie pri posudzovaní spôsobilosti vysokej školy uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov)

Študijný odbor: 2.2.6. DIZAJN

Minimálne povinné požiadavky	Požadované		Skutočné
	profesor	docent	
I. Pedagogická aktivita 1) Kontinuálna vzdelávacia činnosť 2) Vysokoškolská učebnica alebo 3) Skriptá, učebný text, učebná pomôcka	3 roky po doc. 1	3 roky po ArtD. / PhD. -	
II. Vedecovýskumná alebo umelecká aktivita 1) Výstupy kategórie A, B alebo C spolu z toho 2) Výstupy kategórie A	40 5	20 3	
III. Ohlasy na vedecovýskumnú a umeleckú aktivitu 1) Citácie a ohlasy spolu z toho 2) Citácie registrované vo WOS, SCOPUS a iných relevantných databázach	30 1	15 -	
IV. Vedecká škola 1) Ukončenie výchovy doktorandov (skončený / po dizertačnej skúške) 2) Riešiteľ / vedúci výskumného alebo umeleckého projektu	1 / 1 3/5	- 2	

Výstupy vedecovýskumnej a umeleckej aktivity sa do jednotlivých kategórií zaraďujú vo vzťahu k študijnému odboru a v zmysle kritérií AK na zaradenie výstupov do kategórií A až D. Príloha č. 1.

EDITORIÁL	Voľba dekana na FA / Akreditačné kritériá	2–3
KONFERENCIA	Udržateľnosť v architektúre a vo výstavbe	4
SÚŤAŽ	Súčasný „Slovenský“ rodinný dom 2014	5
VÝSTAVA	Materiál je nevinný, dizajnér nikdy	6
SÚŤAŽ	FOTOEXPO 2013	7
FAKULTA	Belluš OPEN 2013	8
FAKULTA	Kultúrne centrum Tabacalera Lavapies v Madride	9
FAKULTA	Slovenský národný korpus / Jubilanti na FA	10–11
OZNAMY	Výber z noviniek v knižnici FA STU	12

UDRŽATEĽNOSŤ V ARCHITEKTÚRE A VO VÝSTAVBE

Udržateľnosť Vydavateľstvo EUROSTAV v spolupráci so Slovenskou radou pre zelené budovy (SKGBC) 10. apríla 2014 usporiadali v kongresovej sále v centrále Slovenskej sporiteľne v Bratislave 4. ročník medzinárodnej odbornej konferencie na tému „Udržateľnosť v architektúre a vo výstavbe“, ktorej sa zúčastnilo vyše 160 architektov, projektantov a iných odborníkov z oblasti stavebníctva a architektúry. Hlavnou témou tohoročnej konferencie boli inovácie v udržateľnej architektúre. Mainstreamové témy súčasnej architektúry sú ekologická výstavba a udržateľný rozvoj. Hoci na Slovensku sa týmto problémom zaoberá z roka na

rok viac relevantných špecialistov, stále ekologicky správne riešenia v stavebníctve a architektúre štandardom nie sú. V súčasnosti prebieha viacero legislatívnych zmien a pojmy „udržateľné“ a „zelené“ budovy sa postupne dostávajú do povedomia odbornej i laickej verejnosti. V slovenskom stavebníctve prebieha výrazná transformácia, kde sú legislatívne normy a modely nahradzované inovatívnejšími, efektívnejšími a zodpovednejšími k ľuďom, prírode i ekonomike spoločnosti, čo možno chápať ako prípravu na reálne udržateľnú výstavbu. Zámerom konferencie Eurostavu bolo riešiť kľúčové otázky a trendy týkajúce sa udržateľných budov v regióne strednej a východnej Európy prostredníctvom firiem a jednotlivcov, ktorí sa chcú zapojiť do rozvoja udržateľnej architektúry a stavebníctva. Zelené budovy sú výzvou pre zodpovedné správanie jednotlivcov i firiem, aby sme sa stali súčasťou transformácie planéty v dlhodobom horizonte, aby sme participovali na vybudovaní kvalitného a škodu nespôsobujúceho prostredia na našej planéte.

Odborný program konferencie bol rozdelený do 4 blokov, pričom hneď v prvom bloku bola hlavnou speakerkou hlavná architektka Kodane Tina Saaby, ktorá predstavila svoju víziu a plán ako urobiť z hlavného mesta Dánska – Kodane udržateľné mesto, ktorého ambíciou je, aby bolo mesto do roku 2025 CO2 neutrálne. Do naplnenia tejto vízie sú zapojení špičkoví odborníci aj obyvatelia mesta, ktorí sa s myšlienkou veľmi rýchlo identifikovali a pomáhajú ju naplňať. Prezentácia Tíny Saaby vyvolala veľký ohlas a uznanie najmä u architektov, pretože už dnes je Kodaň pokladaná za jedno z najpríjemnejších udržateľných miest v Európe.

Nemecký architekt Martin Haas, nezávislý architekt BDA, hosťujúci profesor na Univerzite v Pensylvánii vo Philadelphii, USA a zakladateľ haascoozemmerich STUDIO 2050 pred časom zodpovedný za projekt udržateľnej budovy Norddeutsche Landesbank Bank v Hannoveri. Okrem iného povedal: „Pred nami všetkými stojí otázka ako zabezpečiť rovnováhu ľudí, ich sídiel a životného prostredia. Je jasné, že musíme zmeniť naše myslenie, čo sa týka spoločenských hodnôt, spôsobu spolunažívania v mestách, každodenných životných šablón, našej mobility a vnímania architektúry. Celé naše zastavané prostredie musí byť podrobené skúške, pretože ovplyvňuje spôsob správania, zvyky a sociálny rozvoj“. Zaujímavý príspevok mala aj holandská architektka Birgit Dulski, ktorá prezentovala

skúsenosti z Holadska z obnovy historických budov. Zdôraznila, že v záujme zachovania cenovo dostupného využívania historických objektov, musíme nájsť spôsoby ako skombinovať zásahy v záujme energetických úspor a/alebo využívania obnoviteľných zdrojov energie s ochranou kultúrnych a historických hodnôt. Aj keď na Slovensku sme s výstavbou udržateľných budov ešte len na začiatku, na konferencii sa podarilo predstaviť viacero z nich. Napríklad architekt Igor Marko prezentoval projekt Zelené átrium, ktoré je v súčasnosti vo výstavbe v Trnave a ašpiruje na titul prvý pasívny bytový dom na Slovensku, a prvá budova na Slovensku s certifikátom LEED PLATINUM. Okrem tohto projektu, boli predstavené aj hotové realizácie, ako napr. závod Schindler alebo budova Ecopoint v Košiciach. Aj Útvar hlavnej architektky mesta Bratislava prezentovalo, že robí kroky k zvýšeniu udržateľnosti. Zuzana Hudekova z Magistrátu Bratislavy predstavila európsky projekt GUGLE, v rámci ktorého sa v Bratislave zrekonštruuje niekoľko vybraných budov do vysokého energetického štandardu.

Celý jeden blok bol venovaný technologickým inováciám v praxi, kde úvodný príspevok predniesol dánsky architekt Kasper Guldager, zo spoločnosti GXN, zameranej na výskum ekologického navrhovania pomocou digitálnych metód a inovačných materiálnych riešení. Vo svojej prednáške predstavil 5 inovačných stratégií, ktoré napomáhajú v navrhovaní lepších budov a lepšieho životného prostredia pre ľudí. Okrem neho sa v tomto bloku dozvedeli účastníci konferencie o celom rade nových technológií, ktoré boli s úspechom využité pri realizácii viacerých udržateľných budov na Slovensku aj v zahraničí. Išlo napríklad o inovácie v oblasti skiel a transparentných konštrukcií, o možnostiach a výhodách použitia oceľových konštrukcií v udržateľných budovách, o inováciách v oblasti TTB ako sú napríklad chladené stropy, atď. Štvrtý blok bol venovaný BIM modelu, ktorý sám o sebe znamená významnú inováciu v projektovaní, realizácii a prevádzkovaní udržateľných budov. Dôkazom toho bola napr. aj prezentácia R. Feika, ktorý ukázal využívanie BIM v praxi na príklade Campusu Ekonomickej univerzity vo Viedni.

Hlavným bodom programu spoločenského večera po ukončení odbornej časti medzinárodnej konferencie Udržateľnosť v architektúre a výstavbe, bolo vyhlásenie laureáta ceny časopisu EUROSTAV Ceny VISIO 2020, ktorú získala nová budova Ecopoint v Košiciach ako prvá ekologická a udržateľná budova v Košiciach s certifikátom

ECOPOINT v Košiciach sa stal laureátom Ceny VISIO 2020

LEED. Rozhodla o tom 3-členná porota, zložená z prof. Roberta Špačka z Fakulty architektúry STU Bratislava, z prof. Dušana Petraša zo Stavebnej fakulty STU Bratislava (obaja sú aj odborní garanti konferencie Udržateľnosť v architektúre a vo výstavbe) a architektky Dariny Lalíkovej, šéfredaktorky časopisu EUROSTAV. Cenu, ktorej zhmotnenou podobou je artefakt od akademického sochára Milana Kuzicu, si z rúk porotcov prevzal Rastislav Badalík zo spoločnosti Bischoff & Compagnons, ktorá bola investorm a developerom tohto projektu. Na pódiu pri odovzďovaní ceny laureátovi nechýbal ani Rado Jonáš zo spoločnosti Holcim, ktorá je už tradične partnerom Ceny VISIO 2020.

– upr. podľa <http://www.vydavatelstvoeurostav.sk/sk/konferencie-es/udrzatelnost-v-architekture-a-vo-vystavbe/2014/> –

Hlavná architektka Kodane, Tina Saaby

Na obrázku zľava: R. Jonáš, D. Lalíková, R. Badalík, prof. R. Špaček a prof. D. Petrás

SÚČASNÝ „SLOVENSKÝ“ RODINNÝ DOM 2014

VYHODNOTENIE NÁRODNÉHO KOLA MEDZINÁRODNEJ SÚŤAŽE

typológiu, priestorovú logiku, ideovosť návrhu, vyšší princíp.“ V prvom kole porota kompletne zhodnotila jednotlivé návrhy a vybrala 6 postupujúcich návrhov do 2. kola, v ktorom bol jednohlasne vyhodnotený ako najlepší návrh autorského kolektívu: Matúš Antolík – Zuzana Jurečková – Lívia Gažová – Andrej Valko. Porota okomentovala víťazný návrh nasledovne: „Čiast je možných veľa aj v tejto téme, ale víťaz si zvolil experiment. Nie je to samozrejme diktát, že takto to na dedine musí byť. Návrh má výraznú ideu. Dom má najsilnejšie predpoklady k tomu, aby sa dokázal subjektívne priznať k histórii, k jej hodnotám, ktoré až exponátne ochraňuje a opatruje. Autori obstavali, resp. vstavali starý dom do nového, pričom jeho plášť – fasáda i strecha je z transparentného polykarbonátu. Výhoda je, že kým sa býva starom dome je možné si postaviť nový a potom nie je nutné ani sa sťahovať. Princíp matiošky, „domu v dome vyznieva“ chvíľami až groteskne, ale len dovtedy, kým si neuvedomíme vyšší princíp tejto idey, ktorý zvyraňuje moment ochrany, opatery, úcty k histórii. Starý dom je opatrovaný ako cenný drahokam, upozorňuje na to, že si máme vážiť to, čo máme doma. Aj keď je to experiment, ktorý sa nedá uplatňovať generálne, návrh nadsadzuje

Dňa 14. 2. 2014 bol ukončená možnosť odovzdania návrhov III. ročníka medzinárodnej študentskej architektonickej súťaže a zároveň národného kola pod názvom Súčasný „slovenský“ rodinný dom očami mladých architektov. Garantom národného kola súťaže bol Ústav architektúry obytných budov FA STU v Bratislave, pričom organizátorom súťaže je česká agentúra Foibos. Predmetom súťaže bolo spracovanie návrhu rodinného domu pre 4 člennú rodinu na vidieku na Lubovoľne zvolenej parcele s cieľom nájsť architektonické vyjadrenie súčasných požiadaviek, ktoré by odrážali národné špecifiká historickej a modernej architektúry v kontexte vidieckeho prostredia. Usporiadatelia zámerne nevyhlasovali žiadne ďalšie tematické obmedzenia súťažných návrhov. Do aktuálneho ročníka sa prihlásilo 24 autorských kolektívov, čo predstavovalo 44 zúčastnených. Návrhy posudzovala odborná porota v zložení: doc. Ing. arch. Andrea Băcová, PhD. (FA STU, ÚABB), hosť. prof. Ing. arch. Lubomír Žávodný (FA STU, ÚABB), Ing. arch. Pavol pokorný (autorizovaný architekt), prof. Ing. arch. Michal Šarafín, DrSc. (čestný člen) a Ing. arch. Michal Czafík (tajomník súťaže). Hodnotenie sa uskutočnilo 27. 3. 2014 na Fakulte architektúry, pričom si komisia zvolila nasledovné kritériá hodnotenia: 1. najsilnejší dojem (zážitok) vidieckosti, výraz formy, idea bývania na vidieku 2. typologická správnosť návrhu v kontexte bývania na vidieku

Ďalším podstatným kritériom hodnotenia bola taktiež inencia, novátorstvo a praktický prínos riešenia, ktorý vystihoval súčasné estetické, funkčno-prevádzkové a ekonomické požiadavky na komplexné riešenie rodinného domu na vidieku pre 4 člennú rodinu. Zo záznamu poroty: „Hľadali sme najsuggestívnejší prejav vidieckosti, odpúťali sme pri posudzovaní návrhy od pozemkov a v zásade aj od racionálnych súvislostí, ale hľadali sme výraz vo forme, posudzovali sme

emotívne aspekty, historické hodnoty chráni exponátnym spôsobom. Je to jedna z možných ciest ako začleniť súčasné domy do novej štruktúry.“ Vyhlásenie víťazov a odovzdávanie cien, za prítomnosti dekanky Fakulty architektúry, členov poroty, zástupcov firmy Baumit, vydavateľstva Eurostav a študentov sa uskutočnilo 31. 3. 2014 v reprezentačných priestoroch firmy Baumit spol, s r.o., ktorá už po tretí rok súťaže sponzoruje. Víťazi získali finančnú odmenu v hodnote 500,0 €. Vydavateľstvo Eurostav – mediálny partner ako aj predplatným časopisu ARCH. Neformálna diskusia zúčastnených prebehla v príjemnej atmosfére, ktorú vytvorila hosťiteľská firma Baumit. Diskusia potvrdila záujem o problematiku rodinného domu ako fenoménu bývania na vidieku ako aj správnosť overovať nové koncepty prostredníctvom súťaží.

– Ing. arch. Michal Czafík – tajomník súťaže –

Nemecký architekt Martin Haas, nezávislý architekt BDA

dizajnér Branislav Jelenčík, a akad. mal. Pavol Král, predseda SVÚ

prof. Wolfgang Haipl a doc. Veronika Kotrádyová

MATERIÁL JE NEVINNÝ, DIZAJNÉR NIKDY

Výstava „Materialgerechtesdesign“ z Múzea kultúry bývania Hoffmobiliendepot vo Viedni bola reінstalovaná v Bratislave – v Umeleckej besede Slovenska v galérii Umelka na Dostojevského rade. Haiplova autorská výstava bola v Bratislave sprístupnená vernisážou 6. mája 2014 o 18:30 za prítomnosti autora a potrvá do 25. mája 2014. Expozícia pod názvom „Materiál je nevinny“ mapuje polstoročné pôsobenie rakúskeho dizajnéra, architekta pedagóga prof. Wolfganga Haipla, ktorý má so Slovenskom a slovenským dizajnom čulý kontinuálny kontakt, ktorý odvíja už celé štvrtstoročie, keď sa prof. Haipl výraznou mierou podieľal

na koncepcii štúdia dizajnu na Drevárskej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene. Prof. Wolfgang Haipl sa v Bratislave zastavil aj 17. mája 2014 počas Dňa múzeí a galérií. Pre študentov a dizajnérov bola pripravená komentovaná prehliadka jeho výstavy so sprievodným programom. Kurátormi výstavy na Slovensku je doc. Ing. Veronika Kotrádyová, PhD. a Ing. Dušan Kočlík, PhD. z Ústavu interiéru a výstavníctva na Fakulte architektúry STU v Bratislave. Zámerom výstavy bolo prezentovať ideu dizajnu v prospech kultúry bývania, priblížiť materiál, prostredie a človeka navzájom ako hlavný motív tvorby. Expozícia bola zostavená z plagátov, modelov, prototypov aj sériovo vyrábaných predmetov, ktoré vznikli počas autorovej kariéry. Leitmotívom výstavy je dôraz na myšlienku, že materiál s ktorým dizajnér pracuje je nevinny, pretože sám dizajnér sa ho snaží pretvoriť a prispôbiť svojmu zámeru. Výstava bola obohatená o videoprodukcii: medailón autora a jeho tvorby. Výstava z UBS v Bratislave bude reінstalovaná vo Zvolene.

— upr. podľa <http://www.drevmag.com/index.php/sk/informacny-servis/3334-material-je-nevinny-dizajner-nikdy-foto: Bohunka Hajnalová a Andrej Trebatický>

3. miesto

FOTOEXPO 2013

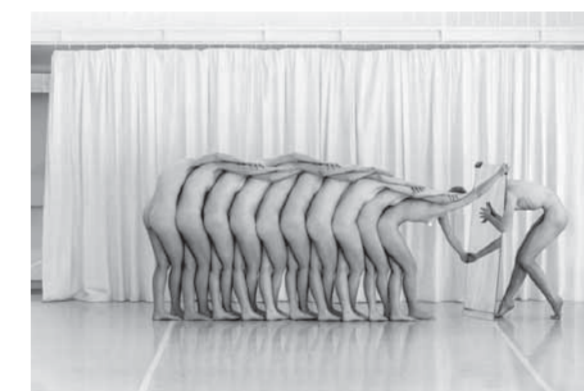
Fotografia patrí k obľúbeným médiám súčasnosti, a tak každoročná súťaž vo fotografovaní študentov architektúry FOTOEXPO 2013 sa teší veľkému záujmu. Ďalší úspešný, už 13. Ročník, tejto medzinárodnej výstavy bol otvorený vernisážou 10. 4. 2014 v priestoroch „starej kotolne“ na Fakulte architektúry STU v Bratislave. Výstavu fotografií otvorila dekanka fakulty doc. Lubica Vitková. Tento rok sa do súťaže prihlásilo 114 autorov z radov študentov architektúry. Ako je zvykom za posledné 3 roky, zapojili sa aj zahraničné univerzity z Lyonu, Essenu, Viedne, Budapešti, Brna a Prahy. Odborná porota v zložení: Mgr. Soňa Wagnerová, Bc. Tomáš Halaga, Mgr. Art. Anna Horčinová, vybrala z viac ako 300 fotografií. Vystavených bolo nakoniec 90 prác a víťazmi súťaže FotoExpo 2013 na základe diváckeho hlasovania sa stali:

Bc. Katarína Klinčoková (FA – architektúra) a fotografia **Doba** – 1. miesto
Bc. Gabriela Jarkovská (FA – dizajn) a fotografia **„Golden hour with mosquitos“** – 2. miesto
Bc. Michal Detko (FA STU – architektúra) a fotografia **„Catch me if you can“** – 3. miesto

Odborná porota udelila ocenenie Cenu poroty aj autorke Natálii Benčíčovej.

— Ing. arch. Alexandra Dubovcová —

1. miesto

Cena poroty

2. miesto

BELLUŠ OPEN 2013

„V zdravom tele, zdravý duch!“ hovoríme na Slovensku. Taktiež je vedecky dokázané, že človeku to lepšie myslí, ak pravidelne športuje. A na Fakulte architektúry to 10. Apríla 2014 vrelo. Oblúbený stolnotenisový turnaj na Fakulte architektúry STU tento rok dospel do ôsmeho ročníka, akurát sa posunul z jesenného termínu na jarný. Celodenné tréningy pár dní vopred korunovali počas celého dňa zápasy na ostro. Foyer na našej fakulte zaplnili stoly a športu-čtívi študenti, pedagógovia, zamestnanci STU. V škole to bzučalo ako v úli, tým viac, že táto aktivita bežala súbežne s Fotoexpom a participovala na nej aj hudobná produkcia. A tu sú výsledky:

Kategória dvojhra muži:
1. MIESTO: Pavol Salanci
2. MIESTO: Juraj Lehocký
3. MIESTO: Peter Čurlej

Kategória dvojhra ženy:
1. MIESTO: Ivana Naďová
2. MIESTO: Dáša Vafinová
3. MIESTO: Veronika Výrostková

kategória dvojhra pedagógovia:
1. MIESTO: Ing. Štefan Tar
2. MIESTO: Ing. Tomáš Polóni, PhD.
3. MIESTO: František Hajko

kategória štvorhra mix:
1. MIESTO: Ing. Štefan Tar + Ing. Tomáš Polóni, PhD.
2. MIESTO: doc. akad. soch. Peter Lehocký, ArtD. + František Hajko
3. MIESTO: Panos Hatzithanasis + Dominik Mateášik

Víťazom srdečne gratulujeme a skvelú nadšenú atmosféru Vám prinášame na fotkách:
<http://on.fb.me/1KRHOiK>

KULTÚRNE CENTRUM TABACALERA LAVAPIES V MADRIDE

„Ako sa dá opustenú budovu vrátiť späť do života?“ Takáto otázka asi napadla viacerých občanov, ktorí sa v jeden deň pustili do zlepšovania životného prostredia vlastného mesta. Mesta, ktoré veľmi dobré poznajú, a v ktorom žijú. Sme svedkami ako narastá počet príkladov, keď sa miestne aj medzinárodné iniciatívy občanov snažia obnoviť opustené architektonické objekty a postavajú ich do nového centra záujmu a nakoniec vrátia naspäť do života. Medzi najvýznamnejšie z týchto iniciatív občanov patria tie, ktoré sa týkajú revitalizácií budov. Opustené budovy, s architektonickými a priestorovými kvalitami, ktoré podnikaví občania uznali. V čase, keď sa DIY

(Hnutie Do it yourself – Urob to sám) a recyklácie sa začínajú chápať ako základné a nevyhnutné, ak chceme zachovať spoločnosť, v ktorej žijeme. Občianska aktivita pre vlastné mesto sa šíri všetkými európskymi mestami. Odcudzenie spoločnosti, ktorá dávala všetko, sa samozrejme, skončilo. Občania sa už prebudili, majú potrebu navzájom sa priblížiť. Väčšina začatých projektov je vo veľmi lokálnej podobe, sú to mestské projekty. Príkladov existuje mnoho, týkajú sa oboch: mestského aj architektonického priestoru. Skupina iniciatívnych občanov v meste Bratislava je aktivita *Námestie pre ľudí*, ktorým záleží na tom, ako vyzerajú verejné priestory v našich mestách a rozhodli sa venovať zlepšeniu situácie na Kamenom námestí v Bratislave prostredníctvom realizácie priestorové intervencie a zaujímavých aktivít, ktoré pomáhajú námestiu približovať predstave ľudí o jeho adekvátnom využití a vzhľade. (Viac na: <http://www.namestiepreludi.sk>). *Zelená hliadka* – je združenie občanov, ktorí sa už nedokážu prizeráť nahromadeným odpadkom a mestu, ktoré je plné reklamy a v duchu motta: „Lebo sa nás to týka“ snažia sa poukázať na problém odpadu na uliciach a motivovať ľudí, aby sa angažovali v prospech vlastného životného prostredia a bydliska aspoň tým, že nebudú množiť odpady na uliciach. (Viac na: <https://www.facebook.com/zelenahliadka>). Ďalším bratislavským príkladom je znovuotvorenie Staršej tržnice v centre Bratislavy. Stará opustená veľikánska budova v Starom meste, ktorej sa vďaka občianskej iniciatíve podarilo objaviť svoju úlohu v adaptácii na aktuálne potreby sa tak isto konvertovala na multifunkčný priestor pre koncerty, konferencie, divadelné predstavenia... Jednoducho stala sa jednou z najobľúbenejších destinácií bratislavčanov cez víkendy. Projekt revitalizácie Staršej tržnice s názvom „Mestské centrum Stará tržnica“ vypracovalo občianske združenie *Aliancia Stará Tržnica*. Primárnym cieľom projektu je, aby sa Stará tržnica stala stretávacím bodom kultúry v meste, pričom je otvorená rôznym vekovým skupinám a poskytuje rozličné služby obyvateľom aj návštevníkom mesta. (Viac na: <http://staratrznica.sk>) Bratislava je takisto mesto, v ktorého vývoji je priemysel silne prítomný. Avšak málokteré z priemyselných budov sú opätovne použité. Jednou z posledných pozostatkov industriálnej minulosti Bratislavy je Cvernovka alebo bývalé závody MDŽ na Párickovej 18. Cvernovka v minulosti patrila medzi najväčšie továrne svojho druhu v Európe. V rokoch 1903–2003 sa tu spracovávala bavlna a už spracovaná sa vyvážala do celého sveta. Teraz si v nej našlo miesto pre

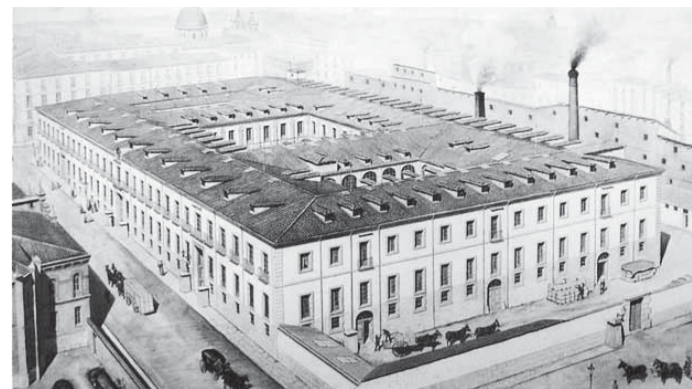
svoje ateliéry množstvo výtvarníkov, dizajnérov, architektov, fotografov, či módnych tvorcov. (Viac na: <https://www.facebook.com/vbavlna>) V tomto článku chceme detailnejšie popísať jeden z príkladov opätovného použitia priemyselnej budovy.

Je to španielsky príklad aktuálneho kultúrneho centra známy ako „tabacalera“ v centre mesta Madrid, ktorý tiež bolo vypracovaný občianskou iniciatívou. Budova sa nachádza na ulici Embajadores, v tesnej blízkosti múzea Prado a Thyssen-Bornemisza, Narodného múzea: Centro de Arte Reina Sofia, a kultúrneho domu „la casa encendida“. Názov „tabacalera“ je pôvodný, pretože ide o starú továreň na tabak. Stavba budovy prebehla v rokoch 1780 a 1792 podporovaná kráľovskou dynastiou Borbón. Spoločnosť bola plánovaná na kráľovský tovar, destiláty a karty. Po krátkom období v prevádzke, bola v roku 1809 premenená na továreň tabaku používala sa tak až do konca dvadsiateho storočia. Tabacalera bola uvoľnená v roku 2000 a opustená po dobu desiatich rokov bez údržby, čo viedlo k postupnému zhoršovaniu. Vždy to bol objekt, o ktorý viedli okolití občania vojnu, chceli otvoriť v budove centrum to chýbalo vo verejných priestoroch a okolí. Konečne v novembri 2007 ministerstvo o akceptovalo myšlienku transformácie a požiadalo občianske združenie SCCPP, aby rozpracovalo projekt spolu s ďalšími skupinami a susediacimi štvrtami s Lavapiés, kde budova sa nachádza. Spolupráca pokračuje doteraz a je dohodnutá až do roku 2020. V súčasnosti sú horné poschodia budovy stále bez použitia, ale v rozsiahlych miestnostiach na prízemí a v suteréne sú rozvinuté aktivity. Na jednej strane program výstav – a aktivity súvisiace s fotografiou a súčasným výtvarným umením, ktorú spravuje ministerstvo. A na druhej strane, centrum Tabacalera ktoré využíva 9 200 m² z 30 000 čo sú k dispozícii v celej budove. V centre sa realizuje kultúrny program rôznych druhov. Pracuje tu centrum pre kultúrne združenia CSA La Tabacalera de Lavapiés, združenie konkrétne vytvorené na tento účel a ktoré je otvorené pre každého občana, ktorý by mal záujem pridať sa k iniciatíve. Piliere, na ktorých je založené sú: sloboda a otvorená kultúra, spolupráca, horizontálnosť, transparentnosť, neziskovosť, kolektívne použitie a podporujú zodpovedné použitie zdrojov. Presne tieto prednosti robia z Tabacalery jedinečný experiment a pozitívny príklad pre verejnosť.

– text Ing. arch. Mercedes Ortego González,
foto: <http://atabacalera.net/>–

Ak chcete o Tabacalere v Madride vedieť viac:
<http://atabacalera.net/>

Literatúra:
1-http://www.mcu.es/promoArte/Novedades/novedades_Tabacalera.html
2-<http://atabacalera.net/>
3-<http://www.namestiepreludi.sk/>
4-<https://www.facebook.com/zelenahliadka>
5-<http://staratrznica.sk/>
6- <https://www.facebook.com/vbavlna>

Mgr. Jana Levická, PhD. a PhDr. Mária Šimková z oddelenia Slovenského národného korpusu JUČS SAV

prostriedkov v praxi. Korpus nie je elektronickou knižnicou (texty v ňom sa nedajú čítať ako jeden celok), ani nenahrádza kodifikačné či gramatické príručky.

Slovenský národný korpus sa ako vedecko-výskumný projekt budovania textov, sa začal budovať v roku 2002 v Jazykovednom ústave L. Štúra Slovenskej akadémie vied. V prvej fáze bol zameraný na písané texty súčasného slovenského jazyka (1955–2005). V druhej a tretej fáze sa rozširuje o texty z ďalších období (spred roka 1955 až do začiatkov spisovného obdobia a do predpisovného obdobia, ako aj po roku 2005). V Slovenskom národnom korpusu sa systematicky a komplexne spracúva slovenský jazyk a realizuje sa elektronizácia jazykovedného výskumu na Slovensku. Súčasne sa vytvárajú a využívajú všetky podmienky na počítačové spracovanie slovenčiny ako prirodzeného jazyka. Aj iné krajiny budujú vlastné korpusy. Korpusy sa používajú v rôznych vedeckých výskumoch a aplikáciách.

Jednotlivé korpusy sa líšia viacerými parametrami, predovšetkým:

JAZYKOM

- > jednojazyčné korpusy – v súčasnosti existujú korpusy pre desiatky rôznych jazykov (národné korpusy) - dvoj- a viacjazyčné (paralelné) korpusy
- > rovnaké texty v dvoch alebo viacerých jazykoch (zvyčajne originál a preklad/preklady)
- ZAZNAMENANOU FORMOU JAZYKA
- > popri najčastejších korpusoch písaných textov existujú aj korpusy hovoreného jazyka

VEKOSTOU

- > prvé korpusy (do r. 1975) disponovali zvyčajne menej ako 1 miliónom slovných tvarov, v súčasnosti viaceré korpusové celky obsahujú miliardy slov

TYPOM TEXTOV

- > korpusy môžu byť všeobecné (nešpecifické, základné, s cieľom postihnúť všetky jazykové prostriedky daného jazyka) alebo špecializované na určitý typ textov či jazykových javov (korpus textov jedného autora; korpus neformálnych prejavov; korpus najnovších textov s cieľom postihnúť neologizmy a pod.)

SPÔSOBOM ULOŽENIA

- > korpusy môžu byť uložené v základnej textovej podobe bez lingvistických informácií alebo lematizované (každé slovo má priradený základný, slovníkový tvar) a morfológicky, syntakticky, príp. sémanticky či štylisticky anotované
- OBDOBÍM, Z KTORÉHO TEXTY POCHÁDZAJÚ
- > korpusy konkrétneho jazyka v jeho súčasnej vývinovej fáze sa označujú ako synchronne, prierez starších vývinových fáz zahŕňajú korpusy diachronne

Jednou z dôležitých vlastností korpusov je ich reprezentatívnosť alebo vyváženosť. Vo vyváženom korpusu ide o rovnomerné zastúpenie textov podľa hlavných štýlov, ostatné parametre (žánre, vecné oblasti, autorské školy a pod.) sa zvyčajne iba registrujú.

Budovanie korpusu má viacero etáp:

1. **Získavanie súhlasov na iné použitie diel.** Korpusy budované na vedecko-výskumné účely sú založené na nekomerčnej báze a texty do nich sa získavajú v súlade s príslušným autorským zákonom podľa zmluvne dohodnutých podmienok s autormi, vydavateľstvami alebo inými držiteľmi autorských či distribučných práv.
2. **Zber dát.** Korpusový materiál sa získava najčastejšie priamo v elektronickej podobe, príp. prenesením z internetu, ale aj technickým spracovaním (OCR) alebo zriedkavejšie prepisovaním textov.

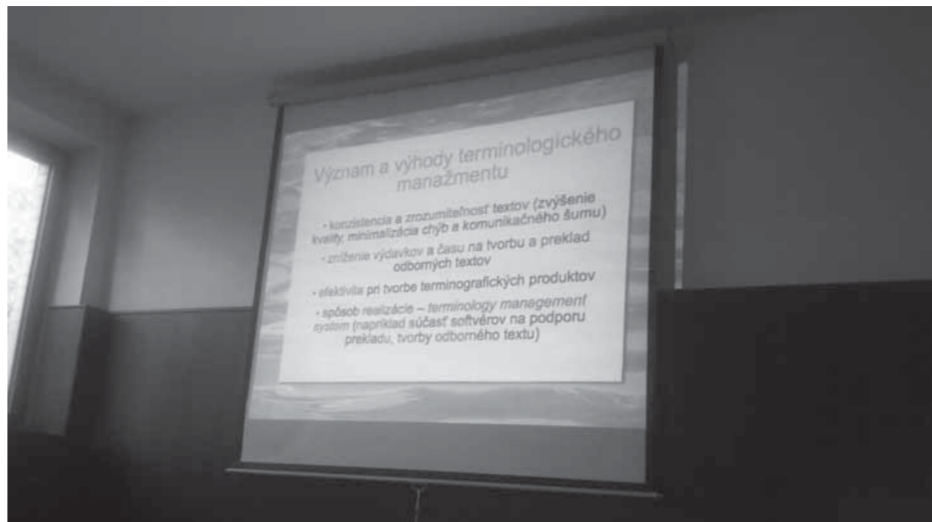
3. **Spracovanie korpusových dát.** V prvej fáze ide najmä o technické čistenie textov, odstraňovanie znakov a symbolov editorov a programov, v ktorých texty vznikli, o odstraňovanie grafických súčastí textu (obrázky, tabuľky, grafy a pod.) a prevod textov do jednotného formátu, ktorý zaznamenáva štruktúrne vlastnosti textu. Súčasťou konverzie textov do jednotného formátu je tokenizácia – segmentácia textu na najmenšie

jednotky (tvary slov a iné znaky v texte – tokeny, čiže textové jednotky). V nasledujúcej fáze sa tokenizovaný text zvyčajne značkujú (tagging) – textu sa pridávajú ďalšie dodatočné informácie, ako sú bibliografické údaje o príslušnom texte, informácie o štruktúre textu, jazykové informácie na úrovni slov (napr. slovný druh, základný tvar slova – lema), jazykové informácie na úrovni viet (funkcia vo vete, sémantika) a pod.

Korpus je dobrým zdrojom fráz a viet využiteľných pri výučbe cudzieho, ale aj materinského jazyka. Učebný počítačový program môže obsahovať klasický slovník spolu s menším korpusom, v ktorom sa dajú jednotlivé slová prezerať v kontexte, v akom sa reálne vyskytujú.

Publikovanie patrí k štandardnému spôsobu prezentovania projektov a myšlienok každého architekta, výskumného pracovníka a pedagóga architektúry. Ten kto píše, mal by jednak dobre ovládať jazyk, v ktorom píše a mal by si tiež uvedomiť do akého periodika je text určený a koho chce textom osloviť. Podľa toho totiž treba zvoliť štýl vyjadrovania. Iste je milé, keď vieme podať odbornú problematiku veselým žargónom, avšak takýto prístup je nie je vždy vhodný. Rovnako text prerušovaný množstvom bohemizmov, anglickanizmov alebo nezrozumiteľne transkribovanými termínmi sa stáva nesúrodý a únavný na čítanie. Nielen Slovník slovenského jazyka môže byť pomôckou pri vytváraní textov, ale aj Slovenský národný korpus.

–informácie z <http://korpus.juls.savba.sk/what.html>–

JUBILANTI NA FA

Stretnutie so zamestnancami FA STU jubilujúcimi v období od novembra 2013 do marca 2014 sa uskutočnilo 8. apríla 2014 v priateľskej atmosfére na Dekanáte FA STU za účasti pani dekanky FA STU doc. Ing. arch. Lubice Vitkovéj, PhD., zástupcu odborov Ing. arch. Juraja Furdíka, PhD. a personálnej referentky pani Slávy Sabolovej. V tomto období oslávili životné okružle jubileá doc. Dr. Ing. arch. Henrieta Moravčíková doc. Ing. arch. Viera Joklová, PhD. doc. RNDr. Ingrid Belčáková, PhD., doc. akad. soch. Peter Lehocký a pani Jozefa Farbiaková. Pracovné jubileá zavŕšili Ing. arch. Katarína Kujanová, PhD., doc. Ing. arch. Jana Gregorová, PhD. a doc. Ing. arch. Dagmar Kaliská, PhD. a odchod do zasluženého odpočinku pani Ing. Lubica Lešinská, PhD. a pani Oľinka Dulllová. Všetkým jubilujúcim srdečne blahoželáme!

–podľa podkladov personálneho oddelenia, red. upr., Foto Mílada Kováčová–

doc. Dagmar Kaliská a doc. Viera Joklová

Zľava doc. Peter Lehocký, doc. Lubica Vitková a pani Olga Dulllová

SLOVENSKÝ NÁRODNÝ KORPUS

V stredu 14. mája 2014 sa u nás v Knižnici na Fakulte architektúry STU uskutočnila prednáška jazykovedkyň z Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV, vedúcej oddelenia Slovenského národného korpusu, PhDr. Márie Šimkovej a Mgr. Jany Levickej, PhD. Prednáška a prezentácia poskytla pohľad na problematiku korpusov a načrtla odpovede na otázky: Čo je Slovenský národný korpus? Aká je jeho úloha? Ako sa líši od slovníka? Ako by mohol nám architektom: študentom, pedagógom a výskumným pracovníkom, skrátka všetkým čo na tejto škole píšú, byť užitočný? Slovenský národný korpus je elektronická databáza textov, ktorá predstavuje špecifický súbor jazykových dát. Jeho základom sú texty zvyčajne rôznych štýlov a žánrov, ku ktorým sa pridávajú lingvistické informácie na úrovni slova (textovej jednotky), vety aj celého textu. Vyhľadávacie nástroje umožňujú vyhľadávanie a triedenie skúmaných jazykových prostriedkov a informácií. Lingvisti na základe autentického jazykového materiálu opisujú významy a funkcie slov i ďalších jazykových javov, ich štatistiky, spájateľnosť a pod. Bežným používateľom jazyka môže korpus poslúžiť ako zdroj praktického poznania systému jazyka a overenia či doplnenia jednotlivých poznatkov o reálnom fungovaní jazykových

dekanka doc. Lubica Vitková gratuluje pani Jozefu Farbiakovu

dekanka doc. Lubica Vitková, arch. Juraj Furdík a Jozefa Farbiaková

A

VÝBER Z NOVINIEK V KNIŽNICI FA STU:

- MORAVČÍKOVÁ, H., SZALAY, P., DULLA, M., TOPOLČANSKÁ, M., HABERLANDOVÁ, K.: Spätmoderne Slowakei: gebaute Ideologie? Salzburg–Wien: Mury Salzmann Verlag, 2014
- BELČÁKOVÁ, I.: Ochrana, tvorba a manažment krajiny. Bratislava: Trio Publishing – FA STU, 2013
- KOLLÁR, D., LACIKA, J., POHANIČOVÁ, J.: Synagógy. Bratislava: Dajama, 2013
- MARÁKY, P., KOLLÁR, D.–ed.: Mestské múzeá. Bratislava: Dajama, 2013
- BOHUŠ, I. MĽ.: Tatranské chaty: majáky v mori skál a snehu. Tatranská Lomnica: I&B, 2011
- ŠEVČÍK, J., MITÁŠOVÁ, M.–ed.: Česká a slovenská architektura 1971–2011: texty, rozhovory, dokumenty. Praha–Bratislava: Akademie výtvarných umění v Praze–Slovenská národná galéria–Vysoká škola výtvarných umění, 2013
- ŽELEZNÝ, J.: Jan Bočan. Praha: Člověk a prostor, 2012
- SVOBODA, J.: Jiří Voženílek: architekt ve Zlíně / Jiří Voženílek: architect in Zlín. Brno: Vysoké učení technické – Národní památkový ústav, 2011
- DÁŇOVÁ, H., MEZIHORÁKOVÁ, K., PRIX, D.–ed.: Artem ad vitam: kniha k počti Ivo Hlobila. Praha: Artefactum, 2012
- ŠVÁCHA, R., PLATOVSKÁ, M.–ed.: Dějiny českého výtvarného umění VI/2: 1958/2000. Praha: Academia, 2007
- MERTA, D.–ed.: Architecture and Wine in Central Europe / Architektur und Wein in Mitteleuropa. Praha: Galerie Jaroslava Fragnera & Architectura, 2013
- Dongdaemun Design Plaza & Park. [Seoul]: [B.v.], 2013
- JUNG, w. a kol.–ed.: Reworking the Reconstruction Era in Berlin: optimizing the performance of the Academy of Arts, the Hansa Library, and the Shopping-Centre in the Hansaviertel. Frankfurt: Fachhochschuldruckerei, 2013

–odlo–

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 21, 2013/2014, # 9 máj
Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava
ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková
KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178
E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk
DIZAJN/LAYOUT: Bc. Lenka Hámošová
FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč,
Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU
ISSN 1337-2475
REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.

● ● ● ● ● STU
● ● ● ● ● FA

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY